

Vježba 1 - Uvod u operativni sustav MS DOS

Pravila ponašanja u kabinetu informatike

- Zapiši broj računala s kojim ćeš raditi _____.
- Na početku vježbi pregledaj svoje računalo i prijavi nedostatke ili oštećenja ako ih ima. Na kraju vježbe trebaš uredno složiti miša i tastaturu uz gornji rub stola i uvući stolice pod stol. Najstrože je zabranjeno instaliranje bilo kakvih programa. Disketa se može koristiti samo uz odobrenje i pregled nastavnika. Ne diraj monitor - ako slika nije u redu pozovi nastavnika.
- Prije svake vježbe treba ponoviti gradivo prethodnih vježbi i pripremiti pitanja ako nešto nije jasno. Dobro je pogledati što piše u skripti o temi koja će biti obrađivana na slijedećoj vježbi.

Zadavanje naredbi - cls, ver, dir

Olovkom popunite praznine tekstom odgovarajuće naredbe ili poruke s ekrana:

1. Ekran brišemo naredbom _____.
2. Inačicu operativnog sustava MS DOS možemo saznati naredbom _____.
3. Nakon naredbe `cls` računalo ispisuje poruku _____.
4. Informacije o naredbama `cls` i `ver` možemo saznati naredbama _____ i _____.

Edit - stvaranje tekstualne datoteke

1. Znak javljanja mora biti `d:\nastava>`. Pokrenite program Edit (program pokrenite tako da otipkate ime i ime buduće datoteke (`edit prvi.txt`) i pritisnete tipku ENTER. Napišite slijedeći tekst.

Tipkovnica je jedinica računala koja služi za unos podataka. Kao izlazna jedinica služi monitor. Sve računalne tipkovnice sadrže standardni niz znakova u određenom rasporedu (QWERTY ili QWERTZ) poznatom s pisaaćih strojeva. Većina tipkovnica ima i odvojeni numerički dio sličan kalkulatoru. Tipkovnica ima i određeni broj neslovčanih tipki, kao Control, Alt i Shift. One služe za mijenjanje značenja drugih tipki.

Primjerice, znakovi `!`, `"`, `/`, `(`, `)`, `=`, `+`, `?` se dobivaju tako da se pritisne tipka Shift i odgovarajuća tipka s znamenkama. Znakovi `\`, `|`, `[`, `]`, `{`, `}`, dobivaju se pritiskom na desnu tipku Alt i odgovarajuće slovo (Q, W, F, G, B, N). TEKST SE PIŠE VELIKIM SLOVIMA TAKO DA SE PRITISNE TIPKA CAPS LOCK. Ponovni pritisak na tu tipku i slova su opet mala.

Numerička tipkovnica koristi se za unašanje veće količine brojeva i omogućuje i unošenje matematičkih operatora. Primjerice, uz odgovarajući program možemo izračunati: $45*2-2,3+5/3$. Znak `/` često se koristi kao operator dijeljenja, umjesto znaka `:`.

2. Spremite napisani tekst na disk (Alt, File/Save). Koristeći napisani tekst isprobajte slijedeće:
 - Razliku između tipaka DELETE i BACKSPACE.
 - Kako se ubacuje novi red u sredinu odlomka ili na vrh stranice.
 - Kako se pomiče kursor tipkama: strelice (`←`, `→`, `↑`, `↓`), HOME, END, PAGE UP, PAGE DOWN, CTRL+HOME, CTRL END, CTRL+strelica (`←` `→`).
3. Izadite iz programa Edit ne spremajući načinjene promjene (Alt, File/Exit, a na pitanje iz okvira za dijalog odgovorite s No - pritisnite slovo N).
4. Naredbom _____ možemo provjeriti da li je datoteka `prvi.txt` snimljena na disk.
5. Pokrenite Edit, napišite jednu rečenicu i spremite napisani tekst pod imenom `drugi.txt` (File/Save As). Zatvorite program Edit.

Odgovorite na slijedeća pitanja:

1. Koji su osnovni dijelovi osobnog računala?
2. Što vidite na ekranu kada uključite računalo?
3. Što se nalazi iza znaka javljanja?
4. Koji su dijelovi naredbe?
5. Pomoću koje tipke možemo izbrisati cijeli tekst iz komandne linije?
6. Kako možete saznati osnovne informacije o svakoj naredbi?
7. Čemu služi naredba a) `ver`, b) `cls`, c) `dir`?
8. Koja je razlika između naredbi `edit` i `edit prvi.txt`?
9. Koji je odgovor DOS-a na pogrešno napisano ime naredbe?
10. Kako se ispravno daje ime datoteci? Što nam kažu slova `txt` u sufiksu naziva datoteke?